

"Iva għaddu, għax donnha qiegħda tqattar ix-xita."

Kulhadd dahal wieħed wara l-iehor u Vangiela marret tixgħel il-kamra ta' l-ikel.

Sosa tat daqqa ta' għajn lejn il-vetrina bir-rigali tat-tieg u meta rat li xejn ma deher nieqes ħadet ir-ruħ.

Feliċ ħareg erba' tazzi u ferraħ qatra rum li kellu mwarrab għall-ħbieb u l-ewwel ma newwel jixrob lis-surgent u talbu li jaħfirlu talli qalgħu mill-għassa għal xejn.

"Dan xogħolna, sur Feliċ. Ħadt gost li kollox spiċċa b'wiċċ il-ġid imma int ma għandek ebda litija għax il-biċċa kienet tidher kerha ġmielha. Nagħli għas-sinjura li ħadet ħafna qtiegħi".

Huwa u ħiereg Feliċ ħa b'id is-surgent u raġa' iż-ziehħajr ta' kulma għamel miegħu u xtieq nistħajjel inewwel lis-surgent xi ħaġa tal-flus imma dak ħares biċċiera lejn Feliċ u qallu taħt ilsien:

"Ftakar li jiena fis-servizz, saħħa."

T. Z.

TIFKIRA TAL-MEWT

TA' TIFLA TA' HDAX-IL-SENA

Mietet? Le!

Imma biddlet fejn kienet tgħix

L-art mas-sema

Biex ma tbiddilx kif kienet tgħix

Għixet hawn ta' Anġlu

U marret ma' l-Anġli biex tibqa' Anġlu.

Dak li jitpaxxa qalb il-ġilji

Imsaħħar bil-bjuda u s-safa ta' da'l-ġilju

Hasdu ħesrem

Li ewwilla ma jnigġsux il-ħażen tad-dinja

U ħadu miegħu l-Ġenna.

Jiswa dan ta' farag u sabar

Għal missierha u ommha u qrabatha

U ta' xejra għat-tieba lil ħbiebha.

Dun Pawl

KOTBA LI WASLULNA

(Stampati bl-Alfabet u bl-Ortografija tagħna)

E. B. VELLA *Storja ta' Birkirkara bil-Kollegġjata tagħha* -- pp. 506 xvi. Empire Press, 1934.

Il-letteratura maltija għadha, nistgħu ngħidu, xitla, u billi ma nżabret qatt qif imiss, għadha tagħmel xi żar-ġun li malli joħloq jinbeżaq: iżda minn xi friegħi qaw-wijin u tas-saħħa din ix-xitla' tagħmel frott sabiħ bħal ta' sigra mrawma u magħmula.

Frotta sabiħa ta' din ix-xitla maltija hu l-ktieb li ħareg l-aħħar mill-pinna tas-surmast E. B. Vella—sieħeb qalbieni u ħabrieki tal-Għaqda tagħna—li jismu "Storja ta' Birkirkara bil-Kollegġjata Tagħna", storja mimlija sfiq li ma tħalli barra xejn minn dak li ġara f'dak ir-raħal mill-egdem żmenijiet sal-ġranet tagħna.

Mal-qari ta' da l-ktieb iġġaddu quddiem għajnejk, imqassmin f'inkwatri, qishom fuq liżar tal-Kinema, is-snin imdallmin ta' qabel bdiet il-kitba, iż-żmenijiet fejn jibda jroxx id-dawl ta' l-istorja, jigħifieri iż-żmenijiet tal-Feniċi u tal-Kartaġiniżi; iż-żmien iżjed ċar tar-Rumani, il-bidu tar-Reliġjon nisranija f'Malta, biċċ-ċiviltà tagħna, il-miġja u l-ħakma tal-Għarab, il-wasla tan-Normanni, il-ħbit tas-sib-bien, jew korsari, u t-twaqqif tad-Dejma, il-miġja u l-ħakma tar-Rħieb ta' San Gwan, l-Assedju l-Kbir tat-Torok u r-Reb-ħa tagħna li qatt ma tintesa, il-waqqgħa ta' Malta taħt idejn il-Franċiżi u l-Qawma tal-Maltin għalihom, Malta taħt il-bandiera ingliża.

Minsuġa f'kull wieħed minn dawn l-inkwatri, donnha biċċa xogħol ta' l-arazzi tgħaddi l-istorja ta' Birkirkara bil-knejjes tagħna qodma u godda bil-kollegġjata tagħna, bil-privileġġi u bl-opri li jzejnu dik il-knisja minnha sabiħa, bil-għaqal bil-ħegġa u bil-ħidma ta' wliedha fiż-żmien tal-ferħ u fiż-żmien tal-għali, fil-ġranet tas-saħħa u fil-ġranet tal-mard; u bil-ħila u bil-fehma qawwija ta' nies qalbiena li għenu mhux biss fit-tiswir u fit-tisbiħ ta' dak ir-raħal u ta' dik il-parroċċa, iżda wkoll fil-ħelsien ta' Malta minn ħakma mqita u mibgħuda u fil-wetqa tal-jeddijiet tagħna.

Għalhekk, il-ktieb ta' Vella hu ktieb fejjiedi; meta taq-rah titgħallem, tħossok tixgħel bl-imħabba lejn pajjiżek, tħossok tgħair għal ħafna nies li fuq il-ġid u l-hena tagħhom fushom qiegħdu l-ġid u l-hena ta' art twelidhom, u jekk Alla tak dehen u għaqal biex taħseb u ħabta biex tikteb dak li taħseb, inti titħajjar timxi fuq l-atār ta dan il-kittieb bie-